

Príroda nestačí, turisti očakávajú aj pridanú hodnotu

Leto je definitívne preč, blíži sa zima... So starostom obce Mgr. Slavomírom Kopáčom sa pozrieme na to, ako sa obec postavila k letnej turistickej sezóne a aké sú vyhliadky na rozvoj turizmu. Pomáha nám spolupráca s inými obcami? A ako sme pripravení na zimnú sezónu na cestách?

Ako hodnotíte letnú turistickú sezónu v Liptovskej Tepličke? Aké sú perspektívy rozvoja turizmu v obci a jeho propagácia?

- Je zrejmé, že nestačí mať len krásnu prírodu, architektúru a zvyky. Turisti očakávajú aj pridané hodnoty, ktoré ich do obce prilákajú – akcie, podujatia, zaujímavosti. Musíme ponúkať viac ako iné obce, aby k nám turisti zavítali a využili aj služby, z ktorých má osoh obec i podnikatelia. Myslím si, že leto a začiatok jesene boli bohaté na rôznorodé podujatia, ktoré prilákali nielen domácich obyvateľov, ale mali potenciál osloviť aj návštevníkov obce. Obec, družstvo, miestne združenia a organizácie pripravili originálne akcie, ich kvalita každoročne stúpa. Všetkým, ktorí sa podieľali na príprave podujatí, vyslovujem veľké ďakujem! Všetky akcie počnúc Dňom rodiny, cez hasičské preteky, Deň s Červeným krížom, Barličku pre hendikepovaných, folklórne slávnosti, výstup na Kráľovu hoľu, pripomienku SNP, duchovný Špek fest, Dni ekologického poľnohospodárstva, Deň sv. Huberta, stretnutie klubov seniorov, ale aj futbalové stretnutia, spoluorganizovanie Malého štrbského maratónu a cyklopretekov Horal a všetky ďalšie aktivity sú prejavom snahy pripravovať rôznorodé vyžitie pre domácich a návštevníkov. Akcie sa snažíme prepojiť s ostatnými obcami, ktoré sú združené v regionálnych organizáciách. Na spoločných stretnutiach riešime, ako ďalej spoločne v tomto smere napredovať. Priestor na širšiu propagáciu obce vidím aj cez cezhraničné projekty, granty EÚ a dotácie, ktorých veľká časť je v právomoci Prešovského samosprávneho kraja (PSK). Ešte pripomeniem, že z hľadiska estetického zatraktívnenia obce ma teší realizácia projektu oddychovej zóny Škverkovec a, samozrejme, revitalizácia centra. Turistom sme tiež priblížili históriu a súčasnosť zaujímavých objektov v obci – v areáli pivníc, stodolišťa a na mieste prvého kostola sú umiestnené informačné tabule. Spolu s miestnou organizáciou Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov sme upravili pamätné miesto na boje v Uhlárovej výmenou kríža, úpravou okolia a osadením informačnej tabule. Plánov do budúcnosti je mnoho, základom je prioritou získať financie na ich zrealizovanie.

V akých združeniach má obec členstvo? Aké sú ich aktivity a aké výhody nám z toho plynú?

- Spomeniem dve hlavné združenia – mikroregión Prameň Hornádu a Čierneho Váhu a oblastnú organizáciu cestovného ruchu Vysoké Tatry – Podhorie (OOCR). V mikroregióne v súčasnosti riešime zberný dvor v Spišskom Bystrom. Poslanci Spišského Bystreho dali tomuto projektu zatiaľ stop. Konečné rozhodnutie by malo padnúť do konca novembra. Tým, že sme sa do tohto projektu pred štyrmi rokmi zapojili, sme prišli o možnosť získať dotáciu na vlastný zberný dvor. Obec združená v mikroregióne pripravujú viaceré spoločné podujatia, navzájom spolupracujeme aj pri propagovaní samostatných podujatí. V OOCR dokončujeme cykloturistickú mapu. V mape budú vyznačené trasy cyklovýletov od Veľkej Lomnice cez Spišskú Belú - V. Tatry - Štrbu smerom do Liptovskej Tepličky. Od nás bude mapa pokračovať na Spiš. Nemôžeme očakávať, že si nás niekto vyberie ako cieľovú destináciu. Skôr sa tu turista zastaví na ceste odnikiaľ – niekam. Buduje sa aj informačné centrum, ktoré bude propagovať obec z OOCR. Samozrejme, členstvo má aj finančnú výhodu. Vklad obce do OOCR sa vráti navýšený o prostriedky z kraja a štátu. V minulom roku nás členský príspevok stál 1 200 €

(Pokračovanie na 2. strane)

ÚRAD PRÁCE V POPRADE PRESŤAHOVANÝ

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Poprade je od 1. októbra 2013 presťahovaný na novú adresu: Hraničná 667/13 v časti Poprad-Západ (bývalý podnik Inštalatér).

PRÁCE V OBCI

V septembri a v októbri bola vybudovaná asfaltová cesta ku materskej škole a na Ulici Š. Náhalku. Zrealizovali sa práce na chodníku na cintoríne a dokončuje sa námestie pred kostolom. Práce boli hradené z rozpočtu obce.

CVIČNÝ POPLACH DHZ HORNÁDSKEJ DOLINY

Nepríjemný zvuk hasičskej sirény sa rozozvučal obcou v sobotu 5. októbra. Našťastie išlo len o cvičný poplach dobrovoľných hasičov Hornádskej doliny, ktorý mal preveriť rýchlosť nástupu dobrovoľných hasičov, pripravenosť a vzájomnú koordináciu hasičských družstiev. Vyhlásený bol o deviatej hodine dopoludnia v sobotu 5. októbra. Hasičské jednotky predviedli svoje schopnosti pri simulovanom požiari lesného porastu v Hranovnici. Usporiadatelia Okresný výbor dobrovoľnej požiarnej ochrany a obce Hornádskej doliny boli s výsledkom spokojní.

OTVORENIE LEKÁRNE SA POSÚVA

Lekáreň v obci mala byť otvorená od novembra tohto roka. Termín začatia jej prevádzky sa posúva. Rozhodol sa tak majiteľ spoločnosti Callendula, spol. s r. o., ktorý sa stal výhercom verejnej súťaže na prevádzkovanie lekárne v našej obci. Pôvodne mal prestavať časť zdravotného strediska tak, aby vznikol priestor pre lekáreň. Tieto stavebné úpravy nebudú potrebné, pretože lekáreň bude napokon sídliť v priestoroch po Lesnom pozemkovom spoločenstve. To v súčasnosti buduje Urbárny dom, po jeho dokončení vyprázdni priestory v zdravotnom stredisku a uvoľní ich pre lekáreň. Presný termín otvorenia tak zatiaľ nie je známy.

MÁME VEĽA AKTÍVNYCH ZÁHRADKÁROV

Súťaž O najkrajšiu záhradu, okolie domu a balkón má svojich víťazov. Od mája do októbra si členovia „záhradkárskych komisií“ všimli úpravy okolia domov, záhrad a balkónov na všetkých uliciach Liptovskej Tepličky. V závere októbra vybrali troch hlavných víťazov: Janka Koreňová (Pod úbočou), rod. Jána Mezovského (Kobyliarky) a rod. Milana Vernareca (Pod úbočou). Trojica víťazov získa za svoju snahu a záhradkárске umenie knižné odmeny. Výber najlepších určite nebol jednoduchý, v Liptovskej Tepličke je mnoho aktívnych záhradkárov. Obec tak udelila čestné uznania a pochvalu ďalším dvadsiatim rodinám.

ZMENA PREVÁDZKOVANIA VEREJNÉHO OSVETLENIA

Starosta Slavomír Kopáč informoval poslancov o novej možnosti prevádzkovania verejného osvetlenia. Predstavil model, podľa ktorého by verejné osvetlenie 10 až 15 rokov prevádzkovala súkromná firma. Obec by počas tejto doby platila len toľko, koľko platí za energie a opravy aj teraz. Firma by dobudovala lampy na všetky stĺpy verejného osvetlenia a vymenila ich za ekologickejšie LED svietidlá. Obecné zastupiteľstvo návrh starostu schválilo. Obec na prevádzkovanie verejného osvetlenia vypíše verejné obstarávanie. Predmetom verejnej súťaže je dodanie nového komplexného riešenia verejného osvetlenia v rámci územia obce za účelom zníženia energetickej náročnosti súčasného verejného osvetlenia.

LIPTOVSKÁ TEPLIČKA

- mesačník zo života obce

Vydáva: Obec Liptovská Teplička

Redakcia novín: Mgr. Katarína Fedorová, Mgr. Barbora Čechová, foto: archív obce

Obec Liptovská Teplička
Ul. Štefana Garaja 398/16
059 40 Liptovská Teplička
tel./fax: +421 (52) 788 49 11 - 13
kultura@liptovskateplicka.sk
www.liptovskateplicka.sk

Reg. číslo MK SR: EV 4533/12
ISSN 1338-8266 • IČO 00326330

NEPREDAJNÉ

Príroda nestačí, turisti očakávajú aj pridanú hodnotu

(Dokončenie z 1. strany)

(výška je určená počtom obyvateľov), vrátilo sa nám 11 000 €. Vyše 4 000 € šlo na podporu podujatia propagujúceho eko hospodárenie Dni ekologického poľnohospodárstva. Ostatné prostriedky šli na výstavbu spoločného infocentra v Novej Lesnej, na spoločné propagačné materiály, reklamu, prípravu projektov a vzdelávanie. Aktívna spolupráca s organizáciami je dnes veľmi dôležitá. V spoločnej prezentácii a v spoločných projektoch je možný výsledok.

Blíži sa zimné obdobie. Snehová nádielka býva v našej obci a okolí bohatá, často komplikuje zjazdnosť ciest. Ako je obec pripravená na zimnú sezónu?

- Po dobrej skúsenosti zo spolupráce počas minulej zimy bude údržbu ciest vykonávať opäť Poľnohospodárske podielnícke družstvo L. Teplička. Na tento účel majú zabezpečenú vhodnú techniku, takže úprava ciest v obci by mala byť bezproblémová. Zaoberám sa aj údržbou prístupových ciest do obce. Rokujeme s vedúcim Správy ciest Poprad o možnosti zrušenia výluky z posypu pre cestu medzi Vikartovcami a našou obcou. Podľa predbežných informácií došlo k zmenám v ochrane toku Hornádu, a tak dúfam, že sa podarí presadiť solenie tejto cesty. V druhom smere na Šuňavu bolo odhrňanie bezproblémové, ale horšie to bolo s ľadom na cestách a chýbajúcimi ochrannými zvodidlami. Tu sme o nápravu žiadali PSK, pretože cesta patrí pod krajskú samosprávu. Na naše výzvy sme od VÚC zatiaľ nedostali spätnú odpoveď.

Právomoci žúp sú široké, rozhodujú o dôležitých oblastiach každodenného života

Voľby predsedov a poslancov do vyšších územných celkov sa uskutočnia 9. novembra 2013. Na Slovensku máme osem samosprávnych krajov. Jedným z nich je Prešovský samosprávny kraj, ktorého zastupiteľstvo tvorí 62 poslancov z trinástich obvodov.

V župných voľbách budú obyvatelia L. Tepličky rozhodovať o budúcom predsedovi PSK a o poslancoch za volebný obvod Poprad. Z popradského obvodu sa do zastupiteľstva dostane 8 poslancov spomedzi 52 kandidátov (2 z L. Tepličky). O kreslo predsedu PSK sa uchádza deväť kandidátov. Vo voľbách je možné označiť jedného kandidáta na predsedu kraja a osem kandidátov na poslancu VÚC.

Kompetencie zastupiteľstva VÚC zasahujú do kľúčových oblastí života kraja: financie (rozpočet kraja), doprava, zdravotníctvo, sociálne služby, školstvo a šport, kultúra, regionálny rozvoj, územné plánovanie a ochrana životného prostredia. Samosprávny kraj napríklad rozhoduje o správe a údržbe ciest II. a III. triedy, reguluje výšku cestovného, aj tvorbu cestovných poriadkov. V správe má nemocnice (župa môže odvolať riaditeľa nemocnice), lekárske služby prvej pomoci, domovy sociálnych služieb. V právomoci žúp je množstvo inštitúcií – stredné školy a základné umelecké školy, múzeá, knižnice, športové a kultúrne zariadenia. Zastupiteľstvo VÚC rozhoduje aj o kúpe a predaji majetkov kraja, o prerozdelení dotácií na podujatia v kraji, plánuje čerpanie financií z eurofondov v oblasti regionálneho rozvoja.

Hlavnými zdrojmi príjmov žúp, z ktorých financujú svoje činnosti, sú dane z príjmu fyzických osôb a daň z motorových vozidiel. Prešovský samosprávny kraj hospodáril za uplynulé štyri roky s rozpočtom 661 miliónov eur.

Kúsok Liptovskej Tepličky v Košiciach

Stodola z Liptovskej Tepličky je súčasťou umeleckého projektu v Košiciach. Spolu s ďalšími dvoma hospodárskymi objektmi zdobí strechu paneláku na sídlisku Dargovských hrdinov.

Na streche 13-poschodového košického paneláku sú od 28. septembra umiestnené tri hospodárske budovy. Zrubové stodoly pochádzajú z L. Tepličky a z Párnice na Orave. Tvoria pamätník ľudovej architektúry v mestskom prostredí. Jeho autorom je popradský rodák Tomáš Džadoň. Dielo má znázorniť hlbšiu realitu, z ktorej vychádza a v ktorej dnes žije mnoho obyvateľov Košíc a iných miest. Pamätník symbolizuje kontrast starého s novým, tradičná zrubová architektúra vidieka vytvára pamätník v prostredí, ktoré je jej protipólom. Projekt sa u verejnosti stretáva s mnohými nadšencami aj odporcami. Pre jedných je nevkusným a zbytočným, iní v ňom vidia posolstvo a pamiatku minulosti. Projekt stál 70-tisíc eur. EÚ poskytla 70 %, zvyšné náklady zozbieral autor od sponzorov a darcov.

S Ukrajincami hľadáme financie na telocvične

V roku 1788 odišlo do zakarpatskej oblasti na Ukrajinu tridsať teplických rodín, aby sa napokon usadili v ukrajinskom mestečku Velykyj Bereznyj (slov. Veľké Berezné). Počas FS Pod Kráľovou hoľou v auguste tohto roka podpísali starostovia Liptovskej Tepličky a Veľkého Berezného dohodu o vzájomnej spolupráci. Zistili, že máme nielen spoločných predkov, ale tiež podobné problémy. O financie na ich riešenie budú starostovia bojovať spoločne.

Partnerské programy cezhraničnej spolupráce nie sú len o návštevách a výmene suvenírov. Aktívna a kvalitná spolupráca pomáha partnerským obciam rozvíjať sa a hľadať spoločné riešenia. S ukrajinským Veľkým Berezným má naša obec spoločný problém – žiakom chýbajú telocvične. Starostovia Slavomír Kopáč a Bogdan Kyrlyk sa rozhodli spoločne zabojsovať o získanie finančných zdrojov na kultúrno-športové budovy z financií Európskej únie v programe slovensko-ukrajinskej spolupráce.

Za týmto účelom sa 8. októbra stretli s generálnou konzulkou Ukrajiny na Slovensku Oľgou Benč. Na stretnutí v Prešove im generálna konzulka prisľúbila pomoc pri hľadaní možností financovania telocviční. Slovenským a ukrajinským Tepličanom tiež prisľúbila podporu vzájomných kultúrnych a poznávacích aktivít.

Kontrola čiernych stavieb bude prísnejšia

K témam obecného zastupiteľstva, ktoré zasadalo 25. septembra, patrila aj správa úseku životného prostredia a stavebného poriadku. Od minuloročného septembra bolo úradom riešených sedem priestupkov proti stavebnému zákonu. Ich počet sa v ďalšom období môže zvýšiť. Poslanci totiž stavebnému úradu nariadili ročne premerať dvadsať stavieb a porovnať s údajmi v listoch vlastníctva. Chcú tak zamedziť čiernym stavbám a daňovým únikom.

Správu o stave životného prostredia a stavebného poriadku v obci predniesol pracovník stavebného úradu Ján Koreň.

Od septembra 2012 do septembra tohto roku vydal úrad jedenásť stavebných povolení. Päť povolení bolo určených na zmeny stavieb. Dve stavebné povolenia boli vydané na výstavbu nových rodinných domov, po jednom na hospodársku budovu, garáž, urbárny dom a na most. Vykonaných bolo sedem kolaudačných konaní. Na základe žiadostí občanov boli vydané štyri rozhodnutia na odstránenie stavieb, ktoré boli v zlom technickom stave a ohrozovali bezpečnosť osôb. Poslancov zaujímalo, ako obec rieši čierne stavby. Za obdobie od septembra 2012 do septembra 2013 bolo riešených sedem priestupkov proti stavebnému zákonu. Ako uviedol Ján Koreň, išlo o neohlásenie drobných stavieb a o realizáciu stavieb bez stavebného povolenia.

Obecné zastupiteľstvo uložilo stavebnému úradu povinnosť ročne premerať dvadsať stavieb a porovnať namerané údaje s údajmi v listoch vlastníctva. Ide o krok, ktorým chcú potrestať majiteľov čiernych stavieb a zabrániť daňovým únikom. K tým dochádza v prípadoch, keď majitelia pozemkov nahlásia menší rozmer stavby a platia tak nižšiu daň z nehnuteľnosti, prípadne stavbu nenahlásia a daň neplatia vôbec. Pre občanov platí povinnosť žiadať o povolenie stavieb, ale aj ohlasovať drobné stavby a stavebné úpravy (vrátane oplatení, drevených prístreškov, skladov dreva či altánkov). Ohlasovaniu podliehajú tiež stavebné úpravy ako zateplovanie domov, predlžovanie striech alebo výmena strešnej krytiny. K problémom v oblasti životného prostredia patrí preplňanie veľkokapacitných kontajnerov počas hromadných zberov. Stav kontajnerov budú monitorovať kamery, no ide skôr o prevenčnú aktivitu ako o riešenie tohto problému. To ostáva na občanoch a ich vzťahu k čistote okolia. Do veľkokapacitných kontajnerov patrí len vybraný odpad, samozrejmosťou by malo byť vhadzovanie odpadu do nádob, a nie v ich blízkosti.

Kamery budú monitorovať aj kontajnery pod Kufajkou. Neporiadok v ich okolí by malo pomôcť vyriešiť týždenné vyprázdnovanie.

ZBER ODPADU

- 9. november - elektroodpad (vyložiť pred dom do 6.00 h.)
- 5. november - sklo
- 12. november - plasty
- 6. a 20. november - komunálny odpad

RADA MLADÝCH ZAČALA SVOJU ČINNOSŤ

Teplickú Radu mladých zastupujú od októbra piati členovia vedenia: Jana Fendeková, Tomáš Miždoš, Juraj Bulava, Martin Jurčík a Patrik Kopáč. Mladí ľudia môžu cez členov vedenia posilať podnety starostovi a obecnému zastupiteľstvu. V prípade záujmu sa nové voľby do Rady mladých uskutočnia počas letných prázdnin v budúcom roku.

KROJOVÉ ČIŽMY A SÚKNO

Liptovská Teplička je známa zachovávaním tradícií i nosením ľudových krojov počas sviatkov a podujatí. Viacerí občania by si radi kroj obliekli, nemajú však aký. Pracovníčka kultúry na obecnom úrade Katarína Fedorová vám poradí, kde si niektoré jej časti ako klobúky, súkno na chološne a najnovšie aj dámske a pánske krojové čižmy na mieru môžete objednať, prípadne, kto vám chološne, kidle môže ušiť.

PRI POPRADE RASTÚ NOVÉ TATRY

V západnej časti Popradu vyrastá nový obchodný komplex. Veľkosťou predajnej plochy, 40-tisíc m², pôjde o druhé najväčšie obchodné centrum na Slovensku. Pod značkou Tatry shopping center tak odteraz nájdeme už etablované obchodné značky ako Tesco, KIKI, Intersport a ďalšie. V jeho novej časti pribudnú napríklad Pepco, Everland či Super ZOO. Oficiálne otvorenie je pripravené na 21. novembra. Počas tohto dňa tu budú pripravené súťaže, v ktorých budete mať šancu vyhrať ceny v hodnote 10 000 eur. Pre všetkých návštevníkov bude čakať ešte jedno prekvapenie. Stačí, ak na stránke www.sc-tatry.sk vyplníte formulár a získate tak možnosť vyhrať nákup v hodnote 400 eur. Prekvapením bude, že pri nákupe vás bude sprevádzať niektorá zo slovenských hereckých celebrit ako napríklad Juraj Loj, Martin Mňahončák či Katarína Brychtová.

Vitajte medzi nami

Viktória Pušková
Radoslav Ferenc
Ivana Pitoňáková
Lea Pitoňáková

Navždy nás opustili

v roku 2013

Anna Bulavová
Ján Gajdoš
Štefan Glejdura
Alena Bulavová
Božena Vešťurová
Pavína Pušková
Štefan Kováč
Rudolf Ferenc
Peter Glejdura
Ján Štuber
Mária Házyová
Michal Koreň
Jozef Baldovský
Milan Gnojčák
Martin Kostolník
Jozef Ovsiak
Anna Dilongová

Významné jubileá

Október 2013:

50 rokov: Anna Smolárová
Peter Barilla

65 rokov: Karol Pačaj
Františka Janíková
Jozefa Smolárová

82 rokov: Ján Kondula

92 rokov: Štefan Sakmary

25. výročie sobáša:

Július Pačaj a Zita rod. Pušková
Ján Mezovský a Mária r. Kondulová
Miroslav Havran a Anastázia r. Zubajová

November 2013:

50 rokov: Milan Petrov
Štefan Puška
Valéria Nahalková

60 rokov: Anna Ovsiaková

65 rokov: Ružena Pušková

70 rokov: Anna Madačová

75 rokov: František Matejko

80 rokov: Ľudmila Mezovská

85 rokov: Anna Jurčíková

87 rokov: Mária Koreňová

88 rokov: Michal Smolár

89 rokov: Mária Házyová
Františka Vernarecová

90 rokov: Mária Kováčová

91 rokov: Ondrej Červenka

Stretnutie seniorov a klubov dôchodcov

• *Vzájomná výmena skúseností.*

Teplickým seniorom a klubom seniorov z okresu Poprad bolo venované spoločné stretnutie v piatok 18. októbra v spoločenskom dome. Pripravený bol kultúrny program, blahoželanie jubilantom, aj inšpirácie, ako tráviť voľný čas aktívnym spôsobom. Pre seniorov bol pri príležitosti októbra – mesiaca úcty k starším pripravený kultúrny program a občerstvenie. Hostami podujatia boli zástupcovia klubov dôchodcov z okolitých obcí – Spišského Bystrého, Spišského Štiavniku, Popradu, Svitú, Podskalky, Štrby a Novej Lesnej. Predstavili svoju bohatú činnosť a vymenili si skúsenosti. Už viac ako rok funguje klub aj v Liptovskej Tepličke. Každú stredu sa môžu Tepličania stretávať od 17.00 h v novej hasičskej zbrojnici. Najmä pre starších obyvateľov sú takéto stretnutia prínosné. Venovať sa môžu rôznym činnostiam (napr. remeslám, spevu, tradíciám) a zároveň zdieľajú podobné starosti so svojimi rovesníkmi. Aktívne trávenie voľného času je spríjemnením jesene života. Pripomenul to vo svojom príhovore starosta obce Slavomír Kopáč. Ako uviedol, obci záleží na kvalitnom živote starších občanov a snaží sa im vytvárať optimálne podmienky. Jednou z nich je možnosť stretávať sa v klube. Seniorov vyzval, aby neostávali odkázaní na samotu a sledovanie televízie, ale aby aspoň občasne využili služby, ktoré klub ponúka. Klub bude najbližšie otvorený po dušičkovom období 12. novembra.

V Liptovskej Tepličke žije viac ako 260 seniorov nad 62 rokov. Jubilanti, ktorí v roku 2013 oslávili 70., 75., 80., 85., 90. a vyššie narodeniny, prevzali na podujatí z rúk starostu obce Slavomíra Kopáča srdečné blahoželanie. Deväťdesiatnici a starší dostali od obce knižné publikácie.

• *Deväťdesiatroční oslávenci.*

Deň sv. Huberta pod Kráľovou hoľou

Vzdať úctu horám a prírode bolo hlavnou myšlienkou Dňa sv. Huberta pod Kráľovou hoľou. Svoj sviatok oslávili poľovníci spolu s verejnosťou v nedeľu 6. októbra.

Počasia druhému ročníku podujatia prialo, a tak si jeho návštevníci mohli vychutnať svätú omšu v amfiteátri a pestrý popoludňajší program. Počas slávnostnej bohoslužby bol za lovca pasovaný jeden z členov poľovníckeho združenia Čierny Váh. Medzi obetnými darmi nechýbal ulovený zdatný jeleň a dary lesa. Svätú omšu celebraval správca farnosti Spišské Bystré vdp. Jozef Siska. Po omši bola

prípravená výstava trofejí v jednej zo stodôl v areáli. Výstava a program pokračovali popoludní vystúpením sokoliarov, ukázkami poľovních psov a ukázkami vábenia zveri. Po večeri podujatie spestrila hudobná skupina Druhé ja zo Šuňavy. Počas Dňa sv. Huberta pripravili organizátori z PZ Čierny Váh aj aktivity pre deti, strelbu zo vzduchovky a poľovnícky guláš.

Od otvorenia hlavnej budovy školy uplynulo 80 rokov

• Pohľad na školu (vľavo) po dokončení.

Okolo roku 1930 sa začalo uvažovať o vybudovaní novej školy v Liptovskej Tepličke. Dovedty sa na vyučovanie využívala murovaná škola, ktorú dnes nazývame „stará“ alebo „dolná“. Budova však už kapacitne nevyhovovala počtu školopovinných detí. Provizórnym riešením bolo vyučovanie v súkromných domoch u Matejkova (pod školou), u Kostolníka (na mieste dnešného zdravotného strediska) a oproti u Muchu.

Školská stolica v tomto období rozhodla o postavení novej budovy, v ktorej budú tri triedy a tri byty pre učiteľov. Základný kameň bol posvätený a položený v deň odpustu 24. júna 1932. Vysvätil ho dekan z Liptovského Hrádku František Dula. Výstavbou školy bol poverený staviteľ Uhlár z Ružomberku. Podľa spomienok pamätníkov sa väčšina prác vykonávala svojpomocne Tepličanmi. Každá rodina musela niečím prispieť alebo pomôcť. Všetko sa robilo ručne, dospelí mali povinnosť odrobiť určitý počet dní, aby sa ich deti mohli učiť v škole zadarmo. Tí, ktorí mali voly, kravy alebo kone, vozili drevo, skaly a iný materiál. Škola sa stavala z kameňa, niektoré časti z tehál, ktoré sa robili ručne.

K základnému kameňu, ktorý je pri terajšom vchode do školy, bol umiestnený kalich s odkazom pre budúce generácie. Tento vchod bol pôvodne súkromný – pre učiteľov, žiaci vchádzali vchodom zo školského dvora. Na výstavbu školy sa taktiež zbierali peniaze a o finančnú pomoc požiadali i Slovákov žijúcich v Amerike. Významnú úlohu pritom podľa spomienok pamätníkov zohrali vtedajší kňaz Ján Kočiš, ktorý stavebné práce organizoval a prelát Andrej Hlinka. Aj vďaka tejto finančnej pomoci mohla byť škola dostavená za taký krátky čas, že vyučovanie v nej sa mohlo začať už v nasledujúcom roku. V piatok 1. septembra 1933 sa začal školský rok v novej budove. Slávnostná posviacka sa konala 19. septembra 1933. V ten deň bola v obci i birmovka. Po nej vencami ozdobenú školu vysvätil spišský biskup Ján Vojaššák. Pri tejto príležitosti navštívil školu aj prelát Andrej Hlinka.

Nakoniec boli na prízemí štyri učebne, na poschodí dva byty pre ženatých a jeden byt pre slobodného učiteľa. Keďže v škole začali pôsobiť ako učiteľky školské sestry rádu sv. Františka, byty boli pre ne prispôbené. V dnešnej počítačovej učebni bola kaplnka, vedľajšie dve triedy neboli predelené a bola tam zriadená „sieň pre slávnosti“. Žiaci sa vyučovali len na prízemí. V triedach boli veľké počty žiakov, napr. v III. triede 80 a vo IV. triede dokonca 84 detí. Na školskom dvore boli zriadené tri záhradky (ovocná, zeleninová a okrasná) a medzi kostolom a školou bol pekný park.

Po roku 1945 po zoštatnení škôl dochádza k výmene rehoľných sestier učiteliek za civilných učiteľov. Do konca školského roka 1949/50 bolo rozhodnuté o údele učiteľov mužských a ženských rádov. Sestry z Liptovskej Tepličky museli odísť. Vysťahovanie sa konalo 12. septembra 1950.

Z HISTÓRIE ŠKOLY:

- Prezúvanie žiactva sa zaviedlo 1. septembra 1936.
- Počas SNP sídlil v škole štáb partizánskej brigády Jánošík.
- V lete 1947 prechádzali okolo obce banderovci. Vojsko, ktoré ich prenasledovalo, bolo ubytované v školských budovách.
- V roku 1948 dostala škola poukaz na nákup prvého písacieho stroja.
- 24. októbra 1950 bol škole pridelený rádioprijímač.

(Pokračovanie na 6. strane)

• Škola v roku 1933.

• Park.

• Práce v parku.

• V škole vyučovali rehoľné sestry.

• Pracovné vyučovanie.

Od otvorenia hlavnej budovy školy uplynulo 80 rokov

(Dokončenie z 5. strany)

- V roku 1952 vyšlo päť čísel školského časopisu Hoľa. Žiaľ, nezachovalo sa ani jedno číslo.
- V roku 1952 vznikla zlúčením národnej a strednej školy osemročná stredná škola.
- 22. novembra 1951 bol škole pridelený televízor Kriváň.
- V školskom roku 1969/70 boli nadviazané družobné styky so školou v Dolní Čermné.
- V roku 1979 bola ukončená prístavba sociálnych zariadení v budove školy.
- V decembri 1992 vyšlo prvé číslo časopisu Smrečiny.
- V roku 1995 vstúpila škola ako štvrtá do celoslovenskej organizácie Združenia škôl s rozšíreným vyučovaním regionálnej výchovy a ľudovej kultúry.
- Vo februári 2002 bola otvorená počítačová učebňa.
- V júli 2002 vznikla ZŠ s MŠ Liptovská Teplička ako samostatný právny subjekt, ktorého zriaďovateľom sa stala obec.
- Do roku 2002 boli obidve budovy školy majetkom katolíckej cirkvi, od roku 2003 prešli do majetku obce.
- V decembri 2005 bola dokončená plynofikácia hlavnej budovy školy a rekonštrukcia ústredného kúrenia.
- V marci 2008 došlo k výmene okien a vchodových dverí za plastové v hlavnej budove školy.
- V auguste 2010 bola ukončená prístavba k hlavnej budove školy. Pribudlo šesť tried na bežné vyučovanie, jedna počítačová miestnosť a zborovňa. Hlavná budova školy bola zateplená.
- 1. septembra 2010 bol škole prepožičaný čestný názov Základná škola s materskou školou Štefana Náhaluku.
- Od 1. septembra 2011 sa začala činnosť centra voľného času.
- V septembri 2012 bolo dostavané multifunkčné ihrisko.

• Škola s prístavbou.

(Podľa publikácie 75. výročie otvorenia hlavnej školskej budovy, redakčne skrátené a upravené.)

Uplynulo pätnásť rokov od úmrtia Mons. Štefana Garaja

V jeseni sa v Liptovskej Tepličke narodil a aj zomrel náš významný rodák Mons. Štefan Garaj. Od jeho úmrtia uplynulo 15 rokov. Štefan Garaj sa narodil 24. októbra 1915 v Tepličke. V rodisku vychodil sedem tried ľudovej školy. V roku 1929 začal študovať na gymnáziu v Levoči, ktoré zakončil úspešne maturitnou skúškou v júni 1937.

kde sa stal neskôr dekanom. V novembri 1965 bol preložený za farára do Spišského Podhradia a súčasne bol menovaný za riaditeľa Biskupského úradu. V roku 1969 ho preložili za farára do Štrby, odkiaľ bol po troch rokoch ustanovený opäť do Dolného Kubína. V tejto farnosti sa 2. októbra 1973 dočkal menovania za kapitulného vikára Spiš-

skej diecézy, pretože Dr. Jozef Ligoš, kapitulný vikár, zomrel. Z iniciatívy Štefana Garaja bol pútnický kostol na Mariánskej hore v Levoči vyhlásený za basilicu minor. Spišskú diecézu spravoval až do 9. septembra 1989, keď správu diecézy prevzal biskup František Tondra. Pápež Ján Pavol II. Mons. Štefana Garaja 19. februára 1990 ustanovil za apoštolského protonotára supra numerum. Štefan Garaj sa na odpočinok utiahol do Lubice, kde 24. septembra 1998 zomrel. Pochovaný bol 29. septembra 1998 v L. Tepličke.

Hneď v septembri začal študovať na Teologickej akadémii v Spišskej Kapitule, ktorú ukončil v roku 1942 a bol vysvätený na kňaza. Spišský biskup Ján Vojtaššák ho určil za kaplána najskôr do Zubrohlavy, potom do Popradu a nakoniec do Ružomberku. Bol ustanovený za správcu farnosti Ždiar. Miesto nezaujal pre nespravodlivé väznenie v súvislosti s dekrétom o katolíckej akcii. Z Ružomberku ho teda v lete roku 1950 zaistili a na tri roky odsúdili. Väznený bol v Bratislave, potom aj v Leopoldove a Ilave. Z väzenia bol prepustený na slobodu 4. mája 1953. Vrátil sa do rodiska a tam na lesnej správe robil hospodára. Po 7 mesiacoch dostal štátny súhlas a vrátil sa do pastorácie. Stal sa farárom v Rabčiciach. V roku 1958 bol ustanovený do Dolného Kubína,

Obec Liptovská Teplička

vyhlasuje súťaž

Vráťme sa ku knihám.

Vyhrať môžete:

1. celodennú vstupenku do Aquacity Poprad
2. Mňam menu - pizza, hranolky, kofola, zmrzlina v jednej z reštaurácií v obci
3. zaujímavé knižné odmeny.

Stačí ak:

1. do mája 2014 navštívite OBECNÚ KNIŽNICU

6 krát, vypožičiáš si 6 kníh (nie naraz) a pri ich vrátení odovzdáš na papieri napísaný krátky obsah, názov knihy a autora,

2. aspoň raz sa zapojíš do ostatných aktivít, ktoré budú v knižnici.

Obecná knižnica je otvorená každú stredu od 15.00

